

TẾT BÀN VƯƠNG DÂN TỘC DAO - TỪ “GIA ĐÌNH, DÒNG HỌ” ĐẾN NGÀY TẾT CHUNG CỦA “MỌI NGƯỜI”*

Ngọc Lộ**

Tóm tắt: Tết Bàn vương của dân tộc Dao ở Trung Quốc có quá trình phát triển từ nghi lễ của gia đình, dòng họ trở thành lễ hội mang tính chất khu vực hành lang Nam Lĩnh (Trung Quốc). Như vậy, tết Bàn vương có một sự chuyển dịch về chức năng, tạo tiền đề thúc đẩy, giao lưu và hội nhập dân tộc. Trong bài viết này, tôi trình bày các vấn đề: 1/ Nguồn gốc và chức năng của Tết Bàn vương. 2/ Quá trình mở rộng từ nghi lễ gia đình chuyển sang phạm vi lễ hội của tộc người, cả vùng người Dao và các dân tộc láng giềng. 3/ Phân tích quá trình giao lưu hội nhập giữa nội bộ dân tộc Dao và một số dân tộc khác qua tết Bàn Vương. Từ đó đúc kết quá trình phát triển từ nghi lễ gia đình đến nghi lễ chung của cộng đồng tộc người Dao. Đây là mô hình lễ hội mới, hiện tượng văn hóa mới đang hình thành nhiều ở Trung Quốc.

Từ khóa: Tết Bàn Vương, dân tộc Dao, di sản văn hóa phi vật thể, giao lưu, hội nhập, văn hóa lễ hội.